

Please digitize what you have
and share it with the world!

Digitized by

Sami Khogyani

skhogyani@gmail.com

My special thanks to Abdul Karim Halimi for lending me this Anies newspaper's collection
(of 1932) to share it with you special readers

Thanks,

SK

جر بردہ ہندہ وار

فیضت اشتران

۱۰ افغانی

کابل

۴۱۲

اظرف نو ولادات داخلیہ

۵۰

طلبہ معارف

۲۰ شانگ

در منالک خارجہ

Nov 13 1932 ۲۸ ۷
کارخانہ اسٹرلینڈ

اشتاك سلا ۱۰ فغافى

محصول بوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۲ شبب ۲۲۹ عقرب

تأسیس ۱۳۰۶

۸۰۷ ۱۳ ۱۹۳۲

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محبی الدین

مدیر محمد امین خوگانی

کابل مکان

۲ - شعبه مهندسی دیاست، علاوه بر مهندس و پیمانی وطنی بیکنفر مهندس ما هر خارجی هم استفاده و مشغول کار شده است و نیز برای کارهای تعمیریه بلندی بیکنفر پیمانی و بیکنفر مهندس باشی جدیداً مقرر شده است.

۳ - دائره مهندسی سامان و لوازم ضروریه نداشت بنابر این یکدسته سامان مکمل قرار لیسته مهندس خارجی دیاست توسط و درارت تجارت از جرمی خواسته شده است.

۴ - برای اصلاحات عمرانی و مدنی شهر کابل پلان و نقشه مفصلی ترتیب داده شده که تا هنور تحت غور و مداه است البته در آن قریبی باسas آن اجراءات لازمه بعد خواهد آمد

ب : اجراءات عمرانی وغیره :

۱ - بخته کاری سرکه ها :

الف : سرکه باغ علی مردان از حد مسجد عبد کاه الی داشهای سابقه که سنگ آن سال گذشته هموار و ناقص کار شده

ومدنی کابل را متوجه و متنکفل شده اند دیده میشود که جناب ایشان در ادای تکاليف لازمه خوبیش فعلیت بخراج داده در نظر

دارند بلدیه را از حیث اجراءات و اقدامات مفیده خوبیش مترقبی نابند یعنی بلدیه را در قسم اصلاحات عمرانی وصفائی شهر و سائر امور بلدی اجراءات خود را بامهای ارائه نمایند.

چنانچه اثبات این مطلب از تذکار اجراءات و اقدامات ریاست بلدیه که آنرا نامه نگارما فرستاده و ذیلاً شایع میشود ظاهر میگردد:

الف : تشکیلات داخلی ریاست :

۱ : در داخل ریاست بلدیه دو ائمه و شعب مختلف وجود داشت اما امورات دفتری غیر منتظم صورت گرفته شعبه اوراق موجود نبود اگرnon بغرض انتظام امور دفتری شعبه اوراق به تشکیلات ریاست افزایش شده و کارها باصول کارتون و دوسره ایزاد شده

اجرا می گردد.

اجراءات و اقدامات ریاست

بلدیه کابل

در همچه موقعی که افغانستان میخواهد در سایه وطن پروری اعایحضرت (محمد نادر شاه) غازی و فعالیت رجال بزرگ حکومت و ترقی خواهی ملت مراحل ترقیات عرفانی، اقتصادی مدنی را باقدم های متینی بپیماید، اصلاحات عمرانی و مدنی بلدی در تمام ولايات افغانستان مخصوصاً بر کثر سلطنت افغانستان از جهت حیات صحی و مدنی اهالی از ضروریات اولیه محسوب شده این امر ایجاد میگرد تادر راس اموی بلدی کابل و بلدیه های ولايات افراد بصیر و داشمند قرار گیرد تا در اثر بصیرت و فعالیت ایشان در زمینه اصلاحات عمرانی و مدنی و نظافت وصفائی شهر اقدامات شائسته بعمل آید.

ابنک از وقتی که آقا ی گل احمد خان بصفت رئیس بلدیه اداره امور بلدی و اصلاحات عمرانی

۵ در کند شته تنها رای مساجد جان فرش تسبیه شده بود امسال برای ۱۵ مسجد دیگر نیز فرش خواسته شده که قیمت آنها باعث مردم هزار افغان میشود.

۶ تعمیر و ترمیم خانه های اشخاص مسکین و نا توان که شکست و خرابی پیدا کرده هم برای خود شان وهم برای هر ترددین محل خوف تصویر می شد زو ظافر بلده بوده اینک ب تعداد بیست و هفت خانه مساکین را ریاست بلده بیست و ترمیم خود داشت.

۷ بازار کشمش فروشی که طبق حریق شده بود ساختمان آن از طرف مالکین دکانها مطابق نقشه ریاست بلده طوریکه هم بقدر لازم عرض بازار توسعه یافته و هم دکنهای مذکور بلده نسق و طرز من غوب تعمیر میشود و نخراست.

۸ مساکین که در جاده ها و گذرها تگدی میگردند تحت مراقبت گرفته شده را جمع بانها تحقیقاً ب عمل آمده است و نتیجه کسانی که از خارج شهر بودند به مسکن اصلی شان فرستاده و با قارب شان سپرده شده اند تا دوباره به تگدی از جنوب افغانستان تحت تعمیر گرفته شده نصف کار آن تمام شده است این حمامها صول عصری و باصراءات پیشہ مبادرت نکنند هکذا کسانی که از کابل و آنها بانی از قرب داشته اند بانها تسليم شده الله اما برای اشخاص صیک در نتیجه نجفه قان

بود دوباره اصلاح و باصول درست تمام جدا کانه است که اشخاص میتوانند به قدرها فی در آنها استحمام کنند.

۳: نظر بكمی عرض سرک اند را بی الى پل شاه دوشمشیه که برای عبور و مسوار تکمیلی ده بوده اغلب اتصاص دمات کاندی و مو قر در آن حدود واقع شده ریاست بلده توسعه جاده مذکور را بصورت تکمیلی بزرگ شده بوده اینکه اینجا مسکن و نا توان که شکست و خرابی پیدا کرده هم برای خود شان وهم برای هر ترددین محل خوف تصویر می شد زو ظافر بلده بوده اینک ب تعداد بیست و هفت خانه مساکین را ریاست بلده بیست و ترمیم خود داشت.

ج: سرک شهر آرا از حد جهار دهی ولایت کابل الی عقب ده دهار سمت غربی مدیعت مستقله طبیعه جدید آنچه کاری و دونلت کار آن تمام شده بقیه هم بزودی تمام خواهد شد.

د: سرک بین بازار جدید که در حد اند را از طرف آقای فقیر محمد خان تاجر تعمیر گردیده بخنه کاری آن تحت اجرای که عنده بب تمام خواهد شد.

۲: چون حمام های کابل عموماً نواقص صحی و عمرانی دارد اصلاحات آنها بالتدريج در نظر گرفته شده علاوه بر اینکه فوائد و حوبی حمام اصولی عملاً

با هالي اشانداده شده و باین سبب خدمتی با آنها گردد شود بلکه حمام جدید بصول صحی و مهندسی صرف مبالغ بیک لک افغانی در جوار ایستگاه موئزهادرده افغانستان تحت تعمیر گرفته شده نصف کار آن تمام شده است این حمامها صول عصری و باصراءات خارجی و شکست آن زیاد و هم بضا برای اجتماع قوم غیر کافی بود اساساً سردار او تمیز کردیده و به قریب تر میم شده است.

۱۵: هندسی صورت گرفته اغلبًا باعث دعاوی و مناقشه های هم‌جواری می‌گردید اکنون ریاست بلدیه تصویباً اعلام شایع نموده تمام تعمیرات جزئی و کلی اهالی و حکومتی را باستیزان و تصدیق دائرة هندسی ریاست بلدیه متوقف نموده است از وقتیکه این تصویب اعمال و عمرانات اهالی مطابق دستور بلدي اعیار گردیده به مناقشه های هم‌جواری تقلیل رو داده است.

۱۶: چون در قسمت شهر آب نل‌ها از حوض گردنه ده افغانان که از آب پغان ذخیره می‌شود تقسیم شده مگر در قسمت توآ باد ده افغانان خلاف اصول ازنل بین راه‌نلها گرفته شده وهم بواسطه و فرت نل‌هادر شهر که در موسم تابستان آب پغان بطور مکلفی بهمه جانعیرسد لهذا ریاست بلدیه تمام شهر را دو قسمت کرده یک قسمت از طرف صبح و به قسمت دیگر از طرف عصر آب پغان جاري شده است علاوهً ریاست بلدیه برای اصلاح نل‌های نواباده افغانان که بآنها نیز باید از حوض ده افغانان آب داده شود لوازمات ضروریه را از خارج خواسته است که عند الوصول لوازمات مذکور نل‌های مزبور اصلاح خواهد شد.

۱۷: شعب واردات و عائدات بلدی از قبل مارکت‌ها و دروازه‌های شهر وغیره جدا

شده بود چون از یک طرف عمارت مذکور خلاف اصول بلدیه بوده از طرف دیگر نسبت بانها شکایاتی وارد نشد لهذا بعد ازین در آنحدود آبادی جدید ممنوع و اطلاقاً اعلامی هم شایع شده است.

۱۲: مدیریت مستقله طبیه قبل ازین احصائیه تو لدات و وفات شهر را از بلدیه خواسته ولی بلدیه موفق نگشته بود این مطلب را انجام دهد اکنون حسب المطلوب مدیریت مستقله طبیه احصائیه و ففات و تو لدات شهر ما هوار بعد مدیریت هو صوفه فرستاده می‌شود طوریکه انواع امراض هم از احصائیه مذکور ظاهر می‌گردد.

۱۳: دکانهای نیکه در سر چوک بقسم دوره وجود بوده سبب تسلیک راه و تکمیف عابرین گشته بود کاملاً مندم کردیده در عوض آن بمرکز چوک پل صفة سایه بان دار برای استادن پولیس موقع ساخته شده است.

علاوهً تا دکانهای نیکه در آنحدود، غیر منظم و برونق دیده شده توسط مالکین آن سر از نو مطابق هدایت و دستور بلدیه تعمیر می‌شود که اکنون کار تعمیر به آنها جریان دارد.

۱۴: چون عمرانات اهالی در شهر بدون استیزان ریاست بلدیه و تصدیق دائرة

بلکل مسکین و بیکسر محض ظاهر شده اند وهم برای کسانیکه با عائمه شبا رو زی خود توانی نداشته ولی تأکیدی نمی‌گردد بل اند ازه مبالغ مکلفی شخصی داده شده که ماهانه بر ایشان اعطای می‌شود این مبالغ که برای مسکین و محتاجین اخلاقی دارد بالغ بر چهل هزار افغانی است.

۱۵: چون گادی‌های کرانی اغایاً قبل از میم بوده کرانیه مینی نسبت به بعد وقرب مسافت تین نیکر دیده بود اولاً به از میم گادی‌های که قابل فرداد نبود امس شده بعد از آن تمام گادی‌ها در جه شده اندازه کرانیه آنها بصورت جدول در خود گردی‌ها نصب کرده وهم اعلامی از تعین کرانیه گادی قبل از طرف بلدیه انتشار یافته است.

۱۶: در بازار سر پل یک عدد زیر دکانها وجود بود که زیر دکانهای مذکور هم سبب تسلیک بازار بوده وهم از حیث قوانین حفظ الصیحه برای خود دکانداران مذکور مشغولیت در آنها مناسب نبود بنا بر این زیر دکانهای مذکور مسدود و برای کسانیکه در آنها مشغول کسب و پیشه خود بودند یک رشته دکانهای علیحده به مواضع لازمه تعین شده است.

۱۷: در دامنه‌های کوه آسمانی و کوه شهر در واژه ساقاً عمارت جدید تعمیر

و باز دید اهالی بتاریخ اول عقرب نظریه
تصمیم متخذه خوش جانب میدان ما در
غزنی کوه آهن عزیمت فرموده بتاریخ
عقرب پس از رسیدگی بامور و ملاقات اهالی
حکومات مذکور بکابل معادوت نموده
اند.

ابنک طوریکه نامه نکار ما شرح عزیز
جناب شانرا به اطلاع داده است بفرض
اطلاع قارئین گرام اجمالاً شائع مینمایم.
و، ج و کیل صاحب موصوف بتاریخ
اول عقرب از کابل حرکت کرده بکروز
در حکومت میدان توقف فرموده پس از
وارسی بامور اداری حکومت و ملاقات اهالی
آنچه روز ۳ عقرب عازم غزنی شده در حالیکه
اهالی شهر غزنی و قریه جات قریب شهرها
قطعات عسکری مقیمه آنجا بفرض پذیرانی
جناب شان اجتماع نموده بودند ساعت پنج
عصر وارد غزنی گردیده پس از ملاقات
احوال پرسی با اهالی و مامورین ملکی و نظامی
خطاب را ایراد فرموده اند.

در حتم بیانات شان از طرف افراد
عسکری و اهالی، عسکر نواری ها و رعن
بر وی های ذات اشرف اعلیٰ حضرن
غازی تقدیر گردیده برای سلامتی و درام
عمر ذات شاهانه و سر فرازی (جلا
صادق و خیر خواه حکومت اطمینان دهائون

وارسی و کیل صاحب والی کابل

بامور اداری حکومات مربوطه
ولایت کابل

طوریکه قارئین محترم اطلاع دارند
و، ج آقای محمد عمر خان و کیل صاحب والی
کابل از بد و تقرر خوبیش بعده جدبد خود
تصمیم گرفته اند وقتاً فوقتاً بحکومات مربوطه
ولایت کابل حضور بھرسانیده شخصاً
امورات اداری حکومات مربوطه را وارسی
و با اهالی آنمواضع ملاقات فرمایند.

چنانچه جناب شان بفرض وارسی امور

مادر اصلاحاتی بعمل آمده بود اکنون
که مسجد سفید سنگتراشی جدیداً تحت

تعمیر گرفته شده بنابر این دکانهای
بارار سنگ تراشی که باشدای شور بار او
وصل می شود نیز اصولاً تحت اصلاح گرفته
شده صرض بازار مثل ابتدای شور ما در
و سعی داده شده که کار تعمیریه آن

جاربست.

این بود اجرآت و اقدامات اصلاحی ریاست
بلدیه که فوکاً تذکر یافت جریده از این از حيث
جهت و فعالیتی که در اجراء آت آقای رئیس
بلدیه ساغ دارد توفقات بیشتری را برای
حسن اجرآت و اقدامات شان نسبت
با اصلاحات امور بلدی بیش از پیش برای
پیشرفت صالح مدنی رجا میکند.

زیر غور و مرائب گرفته شده بالنتیجه در
عائدات غیر مستقیم هفت ماه سال جاری
نسبت بعایدات سنه ۱۳۱۰ تقریباً پنجاه هزار
افغانی افزودی رخ داده و نیز از باقیات سال
های گذشته سی هزار افغانی تحصیل و
تحویل خزینه بلدیه شده است.

۱۷ - در فر همی و وفتر ارزاق
بغرض رفاهیت اهالی اقدامات واجرا آت
لارمه عمل آمده چنانچه الحمد لله انواع
ارزق در شهر بوفرت موجود و در قیمت
آنها روز بروز ارزانی مشاهده میشود
بازار ها هم وقت تحت مراقبت بوده
به اشخاص کمروش مجاز ا لازمه داده
شده است.

۱۸ - نسبت بامور تنظیفیه و آب پاشی
جاده ها و کذر های نیز از طرف بلدیه
مراقبت و جدیت بعمل آمده مخصوصاً شخص
رئیس بلدیه درینباب همه وقت باخبری
و وارسی نموده است

۱۹ - چون آبرو های شهر و کذرهای
اسا ناقص بوده و خرالی های دیگری
هم ازین بابت روز بروز دخ مبداد لهدنا
نظر به نزدیک شدن سرما، در آب
دو های مذکور اصلاحات لازمه بعمل آمده
کار آنها جریان دارد.

۲۰ - چون در حدود ابتدائی
شور بارار سابقاً بفرض توسعه صرض

افغانستان را داغدار و درسلب وقار ملت
شجیع ما دقیقه را فروگزار نشده در مسکو
دبراین و فرانسه و ترکیه همواره به تجارت
هائیکه شرعاً و قانوناً اعمال آن منوع است
اقدام و در کشف آن تقابل خود و حکومت
افغانستان را بد نام کرده؟ در موقع انقلاب
تمام آن خزائن و جباخانه و محتويات افغانستان
را که در مزار شریف و نواحی آن بود طوریکه
بعض معلوم است بلطفائف العیل به یغما برداشته
از آنوقت باینسو نیز دقیقه از دقائق فساد پیشگی
و پروپاگندهای اختلال آمیزی را فروگزار نشد.

با وجود آن حکومت متبعه ما او را در
اثر درخواست خودش باغنا نستان طلب و
نو ازش لازمه را با موبدول فرمود - مگر
مشاریه درین مدت توافقش به کابل نیز از
همان مفسدانش دستبردار نشده تحریکات
نفاق جویانه خود را بدرجہ رسانید که اسناد
بهم او بدست حکومت رسیده و بیاعث این
خیانت خودش بروز سه شنبه اعدام و
برادرش غلام جیلانی خان و جانباز خان و
شیر محمد خان محبوس گردیدند.

انعقاد مجلس فوق العاده

در صدارت عظیماً

روز چهارشنبه بیک مجلس عالی که مشتمل
بر روز رای معظم و معین های وزارت
وارائیکین مجلس اعیان و هیئت دارالشورای
ملی و عامی ریاست جمعیته العما بود،

اعدام بیک خائن

خیانت و فساد در هر موقع امریست قبیح
و مرتكب آن مستوجب سخت ترین مجازات
گفته میشود ولی غدر و خیانت گردن با
ملکتی که تازه از انقلاب خانه اتسوز نجات
یافته و سر از نو تمام شعب آن آغاز بکار کرده
و محتاج بامنیت و سکون و اتحاد زیاد است،
گذاه غیر قابل عفو میباشد.

غمزبی خان را تمام اینای وطن میشناسند
وازان اعمال و حرکات شیطنت کارانه او که
در عصر اعلیحضرت شهید مصدر شده است
عموماً مستهحضرند که ابن بدیخت همواره در
پارهای ضد حکومت شامل حتی درین
سلسله قتل میرزا عبدالحمدخان مرحوم را
که از جمله خدام صادق افغانستان بود مرثک
و در نتیجه آن با تمام افراد خاندانی خود
بیکوم بحبس شدند. در عصر امایه نیز
بهر ماموریتی که ناپزد میشد در آن کاری
بجز عیاشی و فساد پیشگی نکرد، در ماموریت
های که بخارج نموده نیز شرف و عنزت

دارند با هالی گوشزد فرموده کذارشات
و سلوک مامورین را نسبت باو شان استعلام
میفرمودند اهالی نیز این توجهات و
مراحم ذات اشرف هابونی و مسامعی جیداء
حکومت مقدس نادرشاهی که برای خوشبختی
و راحت و رفاهیت ملت افغانستان ایاز مینمایند
اظهار مسرت و خوشحالی نمودند.

هل آمده حضار بکمال مسرت مراجعت فر
موده جناب و کیل صاحب والی در ظرف
دو روزه اقامت در غزنی بوارسی امورات
اداری حکومت کلان غزنی و ملاقات با
اهالی و معارف آنجا پرداخته اجراءات لازمه
را مصدر شده اند.

عصر روز پنجم ۶ عقرب حسیب
دعاوندکه از طرف قوماندانی عسکری
ار جناب شان بعمل آمده بود در میدان
عبدکار حضور به مرسانیده عملیات
منق عسکری دا که طور نهایش انجام
میدادند معابده فرموده در خاتمه مجلس
نظر بین دعوت قوماندانی عسکری و حسن
اجرا آت و انتظام افراد عسکری بیانیه
اراد فرمودند.

فردای ارزوی علی الصباح بحکومت
کوه آهن عنیت کرده با اهالی اندرونی
و خروجی و غیره اهالی مربوطه حکومت مذکور
ملاقات و احوال بررسی نموده ساعت ۵ عصر
و ایام بغازی مرآ جمعت فرمودند.

فردای آن ۶ عقرب از غزنی طرف
کابل حرکت کرده درین راه با اهالی
و معززین وما مددین وردک ملاقات و
احوال بررسی فرموده در همان روز بکابل
مراجمت نموده اند.

جناب و کیل صاحب در طی تمام این
ملاقات ها و بازدید اهالی آنهمه زیارات
و خبر خوبی های ذات حسروانه را که
نسبت بسیار و رفاهیت ملت افغانستان

اطلاع و زیر صاحب حزب

از گردیز

دوین روزها بعد از ملا حظه تعبیران
قلمه گر دیز بک فقهه توجه طلب بود
خواستم که بدها و نت خدا وند کرم
انتظام آنرا نموده مع الخیر عازم کابل شو
و امید قوی بدرگاه خدا وندی دارم تا بن
فقهه توجه طلب به درستی فیصله گردد
که خلص آن این است :

جزا بد هند ازان جمهه امر ملوکانه به نسبت
غلام نبی که رائید بر خیان تهمای عدید، اش
در دورهای ساق و زمانه های نهایز گیاهی
خارجه اش که امروز از اوراق ماجوظه
مجلس به ثبوت پیوسته فعلاً نیز مصروف
سچی بالفساد بوده بخواست جمعیت مادریان
و آسایش مابه نا آرامی مبدل گردد و حضور
ملوکانه پس از تحصل اطلاع بر جرائم
متعدده اش اورا جزا دادند این امر
ملوکانه موجبات منبد تشکران عموم
اهمی جامعه را فراهم ساخته ما از صلب
قلب شکر وطن دوستی و جامعه خویی
اعلیحضرت را بحضور شاهانه تقدیم داشت
دو خاتمه موقبت ذات ملوکانه را بعدها
مقاصد حسن و نیمات خیر خواهانه که
نسبت بوطن و مملکت خوش دارند از
درگاه ایزدی استر جامی کنیم.

معروضه مجلس فوق العاده

با مصای وزراء، مینهای ارکان مجلس
(اعیان ریاست شوراء جمیعت عالماه)
و حضور اعلیحضرت معظم غازی،
امروز برخی او را قیکه راسه نمود
ارفتنه و خیانت بعضاً اشیخاص فساد اندیش
به آنست جامعه و وطن بود از ملا حظه
این خدمت تا ران مملکت گذشتند هکذا
اقرار سه نفر مرتکبین خیانت را که
بر اعمال و افعال فتنه جوئی خویش معرف
بو دند شنیده در اثر این جلسه بحضور
شاھانه عرض میکنیم بدیهی است
اشیخاً صیکه مصدر فتنه وساعی بالفساد
بوده هو جبات تفرق جمیعت مسلمین را می
خواهند فراهم ننمایند به مدلول انصوص
جلیله مستو جب سخت قریب عقوبات و مجازات
میشوند علهذا امید داریم اعلیحضرت
پادشاه عادل هرban همچنان ایک در
تخانص و نجات وطن عنزه صرف مساعی
ملوکانه فرموده از هیچ گونه فدائکاری
 مضایقه و دروغ نفر موده اند اکنون که
بحمد الله تعالی در ظل عاطفت ملوکانه
اوقات با آسایش می نذرانیم همچنان
توجهات جهان در جات خویش را در قلع
و قمع موجبات فتنه و تفرق جمیعت این
جامعه اسلامیه میذهل داشته اند اند بشان
جمع اسلامی را بشدید ترین مجازات

در صداقت عظمی تشکیل؛ و در آن تمام
آن استاد معم خیانت کاری و غداری های
غلام نبی که موجب اعدام او شده بود
تحت مطالعه گرفته شد در نتیجه تمام
حضار این مجلس فوق العاده تصدیق
کردند که در برابر همچه جنایات سنگین
غلام نبی که در داخل و خارج مکرراً
مرتكب آن شده است و مخصوصاً درین
دوره، امن و سکون که افغانستان وجوده
بان خیلی احتجاج دارد بیشتر در القای
تهمم اتفاق به ا نوع مختلف قدام کرده
مستو جب اعدام بود بر علامه در با ره
آن سه نفر مفسدینه ایک اسمای آنها در ذیل
مذکور است و تحت دیاست غلام نبی
سامعی بالفساد بوده او رق مضره را در
صردم تو دیع می نمودند جنین از طریق
دادند که بر او شان حکومت احکام
سخت این مجازات را نافذ گند چه خود
این نفری با این خیانت اعتراف و در عین
زمان استاد خیانت نیز نزد او شان کشف
شده است در اثر این تصویب محمد دوران
ولد حاجی محمد سرور و محمد بو سف ولد
میرزا عبدالله و غلام عبر ولد محمد اکبر
محکوم با اعدام شدند ایله لک جهت منید
استحضار نا ظریف در ذیل عین همان
معروضه این مجلس فوق العاده را در منصة
اشاعه مکذا ریم :

جاسوس‌های محاربه عالمگیر

(۲)

مکتب جواسیس در صومعه کاپستان پیکا باصول خود اختراعی کار میکرد . او بکوشش تمام مردم را انتخاب مینمود ، حتی برمنتخبین خود اعتقاد کامل نداشت . منتخبین را تجربه و اتحان زیاد میکرد ، آزادی تمام بخیلات خود که بواسیله رو مانهای جاسوسی تربیه یافته بود ، بی داد .

شخصی را که بفکر خود فابل جاسوسی میدانست انتخاب میکرد . شخص منتخب فرض کنیم که ۵۰ کیلو متر از ریزش (رکز خودش دورتر) ندگانی میکرد نامبرده بعقب او اوتوموبیل میفرستاد . او تو موبیل دفتراً به مقابل خانه دهقانی (منتخب) می ایستاد به اواخر میکردند که به اوتوموبیل سوار شود ، او اوتوموبیل با سرعت تمام از راه های غیر معمولی واپس بر میگشت . اگر مسافر آشفته حال پریشان میخواست از کلکین اوئوموبیل بخارج نظر نکد و بداند بکجا اورا بیرون ند ؟ متنیق میشد که کلکین

خداآوند بزو دی این بد بخت ها را براه راست بیدار ند تا نام سمت مذکور ار حرکت چند نفر جا هلان لـکه دار نکردد و برای ملت افغانستان که از مرحت خدا وند امنیت و آرامی حاصل شده بار دیگر اذیت و تکلیف عائد نشود . (اصلاح)

جهالت قوم دری خیل متأثر شده بعن عربیه دادند که این قوم بد بخت در ضمن مخالفتی که با اقوام هم‌جوار خود دارد بدست دادن شیخی مفسد لیت واعل می کنند برای ما اقوام سمت جنوی مخصوصاً قوم جدران امر داده شود که برای شان کوش ملی درستی بدھیم حکومت اولا بصورت جرگه برای دانان قوم مذکور اشیخاس درست را فرستاد تا تمام آن مهر بانی های را که حکومت وجوده در ماره آنها و تمام ملت افغانستان دارد باو شان خاطر نشان نهایند و با انها حالی کنند که از این حرکت جاهلانه خود دست بردار شوند ، چون برای این قوم جاھل ندبختی پیش بود آن شیخی مفسد را خواستند که از بین خود بکشند ، مگر باقی اقوام جنوی در بدست دادن آن شخص فتد از گذز اصرار نموده تکرار ار حکومت در خواست نمودند که برای گوشمالی قوم دری خیل بنا امر داده شود .

چون حکومت برای قیام امن و رفع فتنه همه وقت بقرار احکام الهی کوشان است برای شان امر داده که به طفل وزن ورش سفید قوم مذکور غریضدار نشده باقی جاهلان شان کوشمالی درست داده شود تا براه راست بیدائند .

ار حسیات صادقانه باقی اقوام سمت جنوی چنان معلوم پیشود که به فضل

قوم دری خیل که تعداد شان نخستین بسیج شش صد نفر و یک حصه از قوم جدران میباشند و اکثریه موجب تکلیف و نقصان اقوام هم‌جوار خود گردیده اند و درین نزدیکی ها بعضی اشخاص فتنه ایگری را که غلام نبی خائن قبل از داخل شدن خود در افغانستان برای نخستین در سمت جنوبی فرنگستان درستاده بود و مقصدش اند اختن شورش و فتنه در سمت مذکور بود و میخواست این سمت جنوبی را که بحکومت افغانستان خدمات صادقانه در وقت حصول استقلال و ایام انقلاب نموده با حکومت موجوده نادر شاهی یک علاقه اخلاص و همدردی دارند از حکومت عادله شان دور ساخته با غراض ناپاک خود کامیاب شود .

چون خدا وند کریم نگهبان این وطن و ملت و حکومت عادله ماست و نمیخواهد که بار دیگر این ملت از دست خائن ها تباہ و در عالم رسوا گردد ؟ خیات شانرا خداوند ظاهر و محرک را به سزا رساند و کسانی را که به سخن این مفتون گوش داده اند انشاء الله به سزا هم رساند چنانچه سه نفر مفسدینکه در قوم احمد زائی فرستاده شده بودند ، خود قوم آن هارا بدست حکومت داد که به سزا خود رسیدند و یکنفر دیگر که در قوم دری خبل مانده بود تمام اقوام سمت جنوبی ازین

بسوا حل طرف رو بیده میگذشت.
 چون همید شه بخا فظه خود پیدان را پورت ها ممکن نبوده، کاپیتان بیکار امر کرده بود که هر جاسوس بل سک پاید داشته باشد کاپیتان مذکور هر جاسوس را از کاغذ های بسیار نازک و لوله های خورد آلمو نیم مجهز نموده بود جاسوس که وضعیت کدا را داشت ملاحظات خود را بر کاغذ نوشته در قمی نازک کاغذ را درین لوله آلمونیم کذاشت و لوله مذکور را به مقعد سک خود پنهان میگردید مدت درا ذی این عمل دام نموده، و در زمان حبس جاسوسها، جرمی ها بیچ یک اسلوک، یافته نمی توانند؛ وین هم فکر کسی نمی کند سک را تفحص کند. لآن زبان هیچ سری که افشا نشود...
 یک روزی یکی از قراولهای جمنی در راه عبور راه آهن ایستاده بود که را دید که سگی را به عقب خود کشیده بود میبرد حیوان بیچاره مقاومت میگردید و زمه میگشید، می ایستاد و میخواست رفع احتیاج ضروری کند، لآن کهای مذکور او را میزد و بشدن رسماً او را میگشید و نمی گذاشت بایستد.

(ناتمام)

حرکت میگردید. او تو مو بیل به سرای صومنه که چند کیلومتر از ریزیس دور است می ایستاد مسافر رایک پرک مشیری که رئیس (مکتب جاسوسی) بود ملاقات میگردید و او را بیکی از ۴۰ اطلاعاتی صومنه که مخصوص شاگردان جاسوسی کرده بودند، میبرد شاگردان پک دیگر خود را نمی دیدند پلک هشتر مذکور هر کدام را علیحد. ملاقات کرده کتاب میداد سبق های شان را تقریر بود میگرد خبر های راکه برای جاسوسهای ابتدائی مفید بود اطلاع میداد و آنها را وارد میگردید که داپورهای خود را از حافظه و به تعداد با اسم خود و آلات نخنیدنی تقریر نمایند.

گدایان سگ دار

جاسوس فارغ تحصیل را خود کاپیتان پیکار شخصاً با چشم انداخته بخط های اول از دوی رو سیده یا بساحت در یای دیوینا برد و خط اول از دوی دشمن رها میگرد به عسکرها و فرماندهی امرداده شده بود هر جاسوسی که بخواهد و اپس برگردید تیر باران کشید... جاسوس مذکور اگر فی الفور بدست قراولهای جرمی نمی افتاد مدت چند هفته به اطراف خط اول دشمن سرگردان میگشت و اطلاعات صحیحه مفیدی بدست آورده یک شب تازبکی را انتخاب کرده از دریای دبوینا

های اوتوموبیل را شیشه های شیاه خیرم (مات) مسدود شده است. اوتوموبیل لاینقطع طرف حرکت خود را تبدیل میگرد گاهی راست و گاهی چپ میرفت تا مسافر بالکل خود را باخته وضعیت راه را که بدماغ خود میسپرد از نزدش گم میشد. در واژه های اوتوموبیل از طرف خارج بسته میشد. محبوس مظلوم در حالت اضطراب پریشانی نهایت این مسافت اسرار انگیز را انتظار میگشید. اوتوموبیل دفعتاً می استاد. در واژه های اوتوموبیل باز میشد و محبوس رایک جای تاریک و سیاهی خارج میگردند. با مشکلات زیاد بعد از دو هزار دفعه برو افغان برقی زینه تاریکی بالا میشوند در واژه یک وضعیت مخصوص و اسرار انگیزی زده میشود و (منتخب) ناگهانی یک اطاق بسیار روشن و درخشانی داخل میشود و مقابل خود صورت هیب و با وقار کاپیتان را میبینند ۰۰۰ شخص مذکور بازرس و اضطراب تمام گوش به سخنان رئیس اسرار انگیز میدهد.

اگر منتخب بالآخر راضی به جاسوسی میشد، کاپیتان پیکار که زنگ را بیفشارد خدمه کار شخصی اوی در آمد، چشم های جاسوس جدید را بایک دسته ای سیاه می بست، او را داپس به کاراژ او تو مو بیل میبرد و او تو مو بیل مجدد آبراهه های کچ و بیچ شبانه با سرعت زیاد

باقم موسوی

تفاضاي تساوي تسلیحات

همه‌تین واقعات در سیاست بین الملل امروري عبارت از تفاضاي رسمي دولت المان است که از وزارت خارجه انگلستان فرانسه و ايطالیا و دول صغیره ذی نفع نموده است این تفاضامي بر تحصیل تساوی فضائی در مسئله تسلیحات میباشد این تفاضا در طبقه ها و بیانیه هایی که از طرف ژنرال فن شلایشر اشاعه یافته بظور پیوست مشار الیه یکی از شایسته ترین مردان با اراده و موافق ترین عضو حکومت فن پاین (صدر اعظم) میباشد این فقره نبایستی موجب تعجب فوق الماده بشود بالعكس اگر از روی مطبوعات قضاؤت کنیم افکار عمومی فرانسه تقریباً برعلیه تفاضای آلمان میباشد ولی افکار عمومی انگلیس تاحدی خود را مکتوم و پوشیده نگاه داشته است در صورتی که افکار عمومی ایطالیا ثبتها موافقت خود را با تفاضای آلمان ابراز داشته است امروز روزی است که لازم است برودت و خوسردی و تحریکات نفسانیه که ناشی از جنگ گردیده باید مکشف شود با اینکه این گونه احساسات شایان احترام است ولی مطابق مقتضبات عصر نیست و نفوذی بر عقل ندارد خاصه در موقعی که وضعیت جدیدی در جلو مظہور میکند این وضعیت جدید آزروزی پیش آمد نمود که

المان بعضیت جامعه ملل در آمد و فوراً عملاً خام سلاح گردید ولی در همان دعهد نامه ورسای مقرر گردیده بود که خلع سلاح المان باید مقدمه و طلبیه تقبلی عمومی تسليحات گردد بهمان میزان و پایه که تسليحات المان گردیده است و این بک نوع النظام و تعمیمی است.

تا کنون هیچیک از دولت بر طبق آن رفتار ننموده اند کار کمیون مقدم ماتی خلع سلاح پنج سال بطول انجام میده و کنفرانس آن پنج م. طول آشیده متوجه از صدقه ابراد گردید و رابت های چاپ شده کنفرانس بار تفاعل بک آسمان خراس رسید ولی از این تو ده عظیم اوراق فقط قطعنامه « پنس » بوجود آمده است که در واقع در حکم کوچک ترین مضرب مشترک کلیه پیشنهادات کنفرانس خلع سلاح بودولی قطعنامه منبور پیشنهادات گرانهی را که بک پیشنهاد عملی و دقیق و موثر میبود در نظر نگرفت بالآخر کنفرانس خلع سلاح در قدم اول شکست یافت

در خلال این احوال چنین جنبش و گیر وداری در قسمت تسليحات و قشون تحت السلاح هیچگاه در اروپا و نظیر این چند ماه بین تعطیل و افتتاح کنفرانس خلع سلاح نبوده است این یأس و نامیدی عمومیت یافته ولی در آلان مخصوصاً صورت عادی بخود

بلکه کرسی دائمی درشورای جامعه احراز نموده و از لحاظ اهمیتی که المان حائز است اشغال کرسی دائمی در جامعه منطقه مینمود از لحاظ تساوی قضائی در همه جا در حق المان شناخته شد یعنی تساوی باسایر دولتها در مسئله حقوق و وظایف آنگاه مسئله لوکارنو بینان آمد و در آن المان و فرانسه طرف مساعدت وضمات ازگلستان و ایطالیا شدند بدینه است تضمیمی که ازگلستان و ایطالیا بالمان در مورد تهاجم از طرف فرانسه بفرانسه در صورت عکس قضه داده اند دلالت بر این میدکنند که المان و فرانسه در بک عرض قرار گرفته اند یعنی وظیفه هر دو این بوده است که نسبت بیکدیگر مهاجمه بعمل نیاورند و نیز در مورد تعریض و تهاجم مورد مدافعت واقع شوند اگر جناحه وضعیت قضه را از لحاظ تاریخ صحیح و از لحاظ سیاست منطقی بخواهیم قرار دهیم باایستی این سوابق را در خاطر داشته باشیم معاذلک با وجود دخول المان در جامعه ملل و با وجود عهده نامه های نلوکارنو و کلوک المان هنوز هم مقاماً نسبت بسایر بن عقب است در نتیجه مقررات عهد نامه ورسای که فقط بک وضعیت ملایم را برای المان از لحاظ قشونی با المان تحمیل گردد بود و آن وضعیت فقط برای مدافعت و حفظ انتظامات داخلی کافی بود المان

ایطالیا از رقابت اقتصادی آلمان
با لکان خوف میگند و در ان سورن عزم
فرانسه قوای جرمنی «قوی تر، خواهد
آمد که نفوذ آن بواسطه قراابت با اول
کاسته خواهد شد بدینصورت ایطالیا
وارث سیاست از کاستان نسبت به موارد
قوای او روپا خواهد گردید.
اما جرمی هنوز بدان در چه از میان
است که موسولینی خود را در پاریس بخواهد
یک دوست صمیم معرفی کرده باشد
ولازم است که هنوز هم طرفداری آلمان
را نماید بنا بر آن طبیعی است که مطالبه
المان راجع به تساوی تسلیحی موافق
ایطالیا را یعنی مملکت که از سال
هast است را جمع به تساوی خواهد
مبارزه می نماید از اول وله حاصل نماید.
پس چطور ممکن است که ایطالیا آلمان
چیزی را که برای قشوق بحری خود طلب
بود از برای عسکر آلمان ازکار کند.
فعلاً موافق مادی که باز سبب نظر
متفویه میگردد اینست که ایطالیا راجع
به مطالبات آلمان در یاد داشت خود
اعلام داشته است که تا وقتیکه فرانسه
جواب آلمان را داده باشد ایطالیا
به نفع خفیف تسلیحات خود موافق
خواهد نمود.
بدینصورت مطالبات ایطالیا بصورت
خوبی حل خواهد شد زیرا ایطالیا با بر
مفاد مالی خویش کوشان است که تخفیف
تسليحات صورت بگیرد تا با فرانسه راجع
به نجومیزات و تسليحات مساوی گردد
چرا که هر قشون جدید طیا ره فرانسه

ایطالیا و تساوی تسليحات
سیاست تخفیف - لاح موسولینی
رومایا - یاد داشت تساوی تسليحات
المان در پاریس فکاری تولید نموده است
که آیا هتر نخواهد بود که فرانسه جهت
«تبیه» جرمی مجدداً کوشش نماید که
ایطالیا قراابت حاصل نماید بتحمل این
افکار برای چندی دوام کند زیرا ایطالیا
درین طور م الواقع ابد آقانع نمی شود
و خواهشانی دارد که با یقای آن هیچ یک
از حکومات فرانسه حاضر نخواهد شد
جه ایطالیا خواهش دارد که مستملکه
«تونیس» را ایطالیوی نماید و مصوّب نیست
مفاد ایطالیه را در جنوب فرانسه و هم
تساوی قشون بحریه و دیگر جز وئیات
را طالب است. با وجود این هم کسی
کفده نمی تواند که خواهشات آن محدود
به فقرات فوق باشد زیرا اگر انسان به
اختلاف فرانسه و ایطالیا زیاد تر متوجه
گردد معلوم می گردد که وضعیت و صولات
موجوده فرانسه در اروپا خارج ششم
ایطالیا است.

همین تغفاراز اقتدار و صولات موجود فرانسه
است که باعث دوستی فاشیست ها (ایطالیا)
با جرمی گردیده است، نه هتلر و کومیته!
چنان انجه اگر یک مسئله خارق العاده واقع
شده و آلمان دو باره قوی آر دد در یک
شب این نظریه (دوستی جرمی
و ایطالیا) تبدیل خواهد گردید.

گرفته است یعنی در آمان مشخص گردیده
است که امضاء کنندگان قرارداد و رسای
یاسته ایطالیا نخواسته اند و حاضر نشده اند
که ایجاد سیاست خلع سلاح واقعی بنا نمایند و
بعقرارات آن وقوع نکنارده اند از این جهت
آلان پیشنهاد گردید که با باید تساوی حقوق
مسلم و برقرار گردد و یا آنکه آلمان خودداری
خواهد نمود از شرکت در مرحله جدید
کنفرانس خلع سلاح
خودداری آلمان از شرکت در کنفرانس
بالنتیجه موجب فلح قطعی و تعطیل نا بهنگام
کنفرانس خلع سلاح خواهد گردید و نیز
ضریب مهلكی بر پیکر جامعه ملل وارد خواهد
گرد.
آلان فمیتواند بطور دائم وابدی در میان
ملل مسلح دنیا بیچاره و پریشان باقی باندمگر
آنکه ممل مسلح با پایه تسليحات آلمان بطوری
که در معاهده و رسای مقرر گردیده موافق
کنند.

بنابراین ما با یکی از دو شق موافق هستیم
سلامتی عمومی کلیه دول مربوط بعد اکثر
بیزان تسليحات شان با بالعکس بطوری که در
ژوئن ۱۹۲۸ این جانب در نطق خود در مجلس
شای ایطالیا ابراد نمود مربوط بعد اقبل
بیزان تسليحات شان میباشد.
(اطلاعات)

(سواد فرمان اعلیحضرت همایونی)
 عنوان و زارت حریمه
 نایشات عسکریه در جشن استقلال و
 متعاقب آن رسم گذشت عسکری در جشن
 نجات وطن و مانوره عسکری که بعد از جشن
 نجات وطن نشانده شد تمام حسن اجرات
 و مجاہدات قابل قدر وزارت حریمه را نسبت
 به تعلیم و تربیه افراد عسکری و تکمیل
 تجهیزات حریمه ارائه نموده پیشرفت های
 سریعه عالم عسکریت را ثابت نمود باعث
 مسروت حضورم گردید !

من ازین مساعیات قیمتدار شما و توجهات
 کافه صاحب منصبان و مأمورین و زارت
 حریمه که در راه ترقیات عسکری مبذول
 داشته اند خیلی خورستند و رضامند گردیده
 ذریعه این فرمان مراتب خورستندی و رضائیت
 حضورم را به شخص شما و صاحب منصبان
 و سایر مأمورین و افراد عسکر عزیزم ابلاغ
 نموده از خداوند متعال تمنا میکنم که
 برای شما و همه نسبین و علاقه مندان عالم
 عسکریت این محلکت بی مزبد تو فیقات
 اعطاء فرماید تا موجبات افتخار عالم عسکری
 افغانستان را بیش ازین فراهم آورده مورد
 رضائیت حضورم باشد .

خبرهای داخلی
عسکرنوازی های اعلیحضرت همایونی
 تفصیل نایشات عسکری را در جشن
 استقلال و همچین رسم گذشت و مانوره که
 بعد از جشن نجات وطن از طرف قطعات
 عسکری مرکزی به خود باغ بالا بعمل
 آمده بود قارئین محترم از شماره های قبل
 این اطلاع دارند . این حسن تعلیم و تربیه
 و تجهیزات عسکری و خوبی دشیلین و اجرای
 عملیات عسکر از درین مانوره با اصدار
 فرمان مرحمت عنوان ذیل به نام وزارت
 جلیله حریمه از طرف اعلیحضرت غازی
 صادر گردیده است که مابه نام افتخار عالم
 عسکری به نشر مضمون آن ذیل
 مبپر دازیم .

دیگرهم با اتحادیه مملکت جمهوری خواهد کرد
 و خواهش ندارد که از جمع مملک خارج شود
 پس حالا جنوا از معاونت ایطالیا بکلی مطمئن
 بوده میتواند . پس سوال درین جاست که
 اگر مناسبات المان و اتحادیه مملکت تیره تر
 گردد ، و اگر مناسبات لندن و روما
 خالی پیدا کند و در عوض آن مناسبات
 روسیه شوریه و ایطالیا روز بروز بهتر تو
 شده برود ایطالیا چه وضعیتی را اختیار
 خواهد نمود ؟

(از جرايد المان)

باعث اشکالات زیاد دوازه حساییه ایطالیا
 میگردد و هر تا نک جدید فرانسه وزیر
 ملیه ایطالیا را آرام نه میگذرد زیرا وربر
 مذکور میداند که ایطالیا تا آنوقتی به همسایه
 خود مساوی قدم انداخته جلو رفته میتواند
 که همسایه آن (فرانسه) آهسته بود .
 لهذا ضرر و فائد اقدام المان برای ایطالیا
 و بروط به اینست که آیا باید داشت مذکور
 باعث تزئید و یا تخفیف تسليحات فرانسه
 میگردد .

هر طوریکه بجادله تخفیف سلاح فرانسه
 و جرمی فیصله شود ، ایطالیا نه می نواند
 که از جنوا صرف نظر کرده بتواند .

دلچسپی ایطالیا به جامعه مملک درین موقع
 فوق العاده گفته میشود . زیرا در اوائل
 حکومت فاشیستی ایطالیا بکلی مخالف اتحادیه
 مملک بود . اما در وقت «گراندی» او ضاع
 تبدیل گردید و برای چند سال اتحادیه مملک
 فرصت داشت که طرفداری ایطالیا را حاصل
 نماید . ولی متاسفانه اتحادیه مملک از ان
 چنانچه میباشد استفاده کرده نتوانست بلکه
 برعکس ایطالیا هم برای دوستان خود چیزی
 کرده نتوانست . پس ایطالیا بعد از مرور ایام
 حس نمود که دریک جامعه داخل گردیده
 است که هم کاران قدیم آن اورا هیچ بنظر
 ندارند . اگرچه این مسئله دردناک بوده
 و ایطالیا مخالفت را با جنوا شروع نموده ولی
 اهل مشاهده میشود که مسویینی بک مرنه

کبته مزبور بعد از آنکه توضیحان لازم را از طرف هیئت نهایتند کی فران در کنفرانس مذکور شنبده بدمخین و صمیمه دست آنرا بطور قطع تصدیق نمودند و باید عموم دنیا به صحبت و حقیقت آن سر تسلیم خم نهادند چنانچه کبته مذکور نمود.

***

اما هو سیو بلبو وزیر هوائی ابعال در روز نامه موسم به «پوبو دیبلای» بود جه حرbi فرانسه را از ۱۹ میلیارد نخین نموده و میگوید که وزاران دفاع ملی بر علاوه منظوری و اجازه پارلمان از خزانه مملکتی بول هنگفتی بمصرف میرسا نند چنانچه فرانسه تنها برای دفاع سرحدات خود بالغ بر ۷ میلیار دلار بمصرف میرساند و وزیر و زیر مذکور در مقاله خود چنین می نویسد که :

«بودجه حربی فرانسه طوری تدوین شده است که بتوانند مبالغ هنگفتی صرف نهادند. و این مبالغ را از فضول و مواد دیگری که از پارلمان بنام دیگر خارج گذشتند و منظوری حاصل ننمودند بهصراف میرسانند.»

هم چنین و زیر حرب دولت امپان جنرال فون شلایشر در بیک مصاحبه با نهادن جریده «نیو یارک تایمز» در ۸ آگوست ۱۹۳۲ بیان کرده است که بودجه حربی فرانسه درین ماه های اخیر صدقی ۱۰۰ درصد ترقی نموده است.

خبرهای خارجی

خارج عسکری فرانسه درین اوآخر حکومت فرانسه مخادر عسکری دو زده ۱۹۳۰ - ۱۹۳۱ خود را به کومنته کنفرانس خلع سلاح عمومی نقدم و آنرا ۱۳ میلیار و پنج صد میلیون فرانک نشان داده بود چنانچه جریده تان پاریس راجع به آن چنین می نویسد : این عدد دیگر است که بعد از منظوری و تصویب پارلمان برای دفاع ملی بمصرف رسیده است و عبارت است از مصارفاتی که در خود مملکت فرانسه و مستعمرات آن از روی منظوری بودجه وزارت دفاع ملی، بودجه ملکی و بودجه های مراکز عسکری بعمل آمده است مخارج تحفظ سرحدات، ثاندومه و محافظه جمهوری سیارهم درین عدد شامل است فلهذا عدد فوق جمع مکمل مخادر دفاع ملی فرانسه است .

بنا بر فشاری که در بودجه سال جاری (۱۹۳۲) بعمل خواهد آمد احتیاج میرود که مصارف حربی فرانسه بعد از انجام سال جاری در حدود همین عددی که برای دو زده ۱۹۳۰ - ۱۹۳۱ بمصرف رسیده است باشد و شاید تحفظ هم یابد این عدد مخادر که اصولاً دست داشت دسیزی به کنفرانس تحبد سلاح عمومی بمصرف است مورد تدقیق و غور مکمل کبته.

نتیجه مصارفات دفاع ملی واقع گردیده و

هیئت تدقیقه و کلای شورای ملی به قسم که قبل از نوشته شده و کلای محترم شورای ملی حسب مقررات اصولی و تعطیل موقعی دارالشورای ملی مخصوص شدند و بناء عليه حسب تصویب مجلس عمومی شورای ملی در جلسه ۱۷ مهر ۱۳۱۱ برای تدقیق بودجه های عمومی سنه ۱۳۱۲ مملکت بک هیئت تدقیقه تحت ریاست عصایم الحق خان معین ریاست دارالشورای ملی تغیین گردیده تاریخ موضع تعطیل دارالشورای ملی حضور داشته بودجه های عمومی مملکت را غور و تدقیق نموده با نظریه خودها در اول افتتاح دارالشورای ملی به مجلس عمومی تقدیم دارند .

همچنین لوابح ناتمام مجلس را ترتیب و معلو مانیده از دوائر منسو به آن لازم باشد آخذ و تکمیل نموده در مجلس ارائه نمایند .

اسامی هیئت تدقیقه

ع، ص، حاجی عبد الحق خان معین دارالشورای ملی : دئیس هیئت تدقیق و جنابان و کلای شورای ملی غلام محی الدین خان شهاب الدین خان سید غلام رضا خان، نادر علی خان، محمد عمر خان عبد الغفور خان، فیض محمد خان، قاضی عبد القبول خان، عبدالصادق خان، میرزا محمد قاسم خان، شاه عبدالمجید خان، ملا عبد الخالق خان وزیر محمد خان میرزا قهرمان خان و محمد انور خان هیئت تدقیقه فوق از روز شنبه ۱۳ شقرب در داخل مقررات اصولی بکار شروع نمودند .

(اصلاح)

بایست، که به این تجربه پدر خود حقیقتاً در آن زمان برای اینکه آتش بیفروزند، لازم بود؛ که چو بهای می درآمد و میدید که آیا گوگردهای جدید خشک شده اند یا نه؟

گوگردهای مذکور بسیار دیر خشک نشدند. بالآخره بی صبری طفلي، بایست را وارد کرد تا کی از گوگردها را برداشته امتحان کند که آیا ماده که به آن چوبها آلوده هستند خشک شده اند یا نه؟ یکی از آنها را برداشته سر آلوده آن را به کلکین مالید.

گوگرد فوراً درگرفت!

بایست بک گوگرد بیگرگرفته، این عملیات را تکرار کرد: این گوگرد نیز در حال درگرفت.

بنا برین، بدین قسم گوگرد فاسفوری که بدون فروبردن به نیزاب کبریت، فقط بواسطه مالیدن در میگرفت، کشف گردید.

ساختن صابون از ملح

کیمیا دانان فرانسه در افریقہ طریقه برای ساختن صابون از ملح یافته اند.

در آن زمان مستعمل بود به میان آمد.

حقیقتاً در آن زمان برای اینکه آتش بیفروزند، لازم بود؛ که چو بهای تراشیده آلوده به مواد مختلفه کیمیوی را به تیزاب کبریت فرو ببرند. این عملیات همیشه احتیاط زیاد میخواست، زیرا کوکرد در وقتی که آتش میگرفت صدمیگرد، ذرات آن بهر طرف می پرید و بوی بسیار متعفنی داشت. ذرات تیزاب کبریت همیشه بر دستها و بر دوی میپرید.

علم مذکور بعد از قدری سکوت گفت:

- اگر ممکن می شد، این ماده مایع را بیک ماده خشکی تبدیل کرد یک خدمت بزرگی برای عالم انسانیت بود.

جیلیاناو بعد از برگشتن بخانه فور

شروع به تجربه کوکرد کیمیوی؟

بقرارهایت گراف کیزادی اسکونامود. بعد از زحمات زیاد جیلیاناو موفق به ترکیب یک ماده غلیظ کیمیوی گردیده، که در وقت بکجا کردن بایزاب کبریت، فوراً بدون صد او بدون پراندن ذرات آتش میگرفت.

جیلیاناو چند دانه چوبهای تو اشیده را به

این ماده جدید فروبرده، آنها را بکنار کلکین اطاق خود برای خشک شدن به آفتاب گذاشت.

از گوگرد

انسان صاحب دو قلب نبو بارک اول اکتو بر- یکی از ساکنین پیسبورگ اید وارد را بنو لاز در زمان معاشه طبی معلوم شد که دو دل دارد در وقت نوکر شدن را بنو لاز به ماشین خانه ویستن گا اوز از طرف دو کتور معاشه شد دو کتور مذکور در زمان معاشه طبی اولاً اقر از نمود که دل را بنو لاز مذکور بطرف راست است، لاکن بعد از معاشه مفصل معلوم شد که دل دیگر بطرف چپ نیز دارد این دل دوم اکر چه نسبت بدل اول بسیار خود دتر است لاکن عیناً مثل دل اول به درستی کار میکند.

صد ساله گوگرد

در ایتالیا جشن صد ساله کوکرد باسیار طنطه اچرا گردید. کوکرد صد سال قبل یعنی در سال ۱۸۳۲ در یکی از ایالات ایتالیا از طرف بک دوا فروش موسوم به جیلیاناو؛ اختراع، بلکه، کشف گردید.

یک روزی جیلیاناو با پسر ۱۲ ساله خود بایست به ملاقات گراف کیزادی و اسکو عالم مشهور نیات رفت. در حین مصاحبه سخن از بودن کوکردهای کیمیوی د

اولاد خود دارد میداند که برای ضرور است .

محمد علی حلم نی بلکه ناخوان بود .
بان هم همه را در مدت کمی از عدم پا وجود آورد و در مدت کوتاهی آنرا در از تحریل تمیین بلند ترین علوم که آنرا اراده میکویند و صاحب خود را به تحقیق علوم و داشتن ملت بران اصر می نهایند ، بلکه از جمله دول بزرگ ساخت .

پس برای مسلمان ها در صورتی که اراده کنند و با عقیده خالص پیش آیند و به جزی که کتاب شان آنها را تشویق می نهایند عمل کنند ، ممکن است در علم و ترقی برای او دیگر امکان نباشد و جایان شوند و هم چنان که ایشان به دین خود قائم ماندند بر اسلام قایم بمانند . بلکه مسلمان ها با پن ترقی لایق نرو و مستحق توانند . زیرا مانند متفنده ایشان مردانیم ولی بگاه جزی که به منقصان میرسانند اعمال است و جزی که از آن ضرر می کشیم تفاؤل بد و ضعف و ناامیدی است .

باید غبار ناامیدی را افشارند . پیش بروم و بدانیم که با عمل و اصلاح وضع و اقدام و به جا آوردن شروط ایمانی که در قران مذکور است به هر نوع امید نائل شده میتوانیم .

والذن جادو افتنا لنھدینهم سبلنا و ان الہ مع المحسینین)

لوزان ۱۱ نویمبر ۱۹۳۰

شکیب ارسلان

ترجم : محمد ابراهیم

مؤلف : شکیب ارسلان

عملت پس مانده گی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

(۲۵)

طوبیل باموج های کوتاه و یادرس اخترات دو کلمه است که در مدت و وطن دلات می کنند با حفظ افیده و تاریخ و ترقی ، کار ، و عقبده ، و دین و خلق و میادت و یکمیع این ها . و برای همین چیز است که حرب هانموده خود را برای آن به قتل میدند .

محنتصر جواب مسلمان ما با چیزی که درگران ترقی کرده اند ترقی می کنند . بر مسلمانها واجد است که مانند ملل غیر به مراتب ترقی بالا بر وند بعنی به وسیله جهاد بالمال و با الفس . بلند ترین علوم است پس اگر ملت این علم را بداند و بدان عمل کنند تمام علوم باو نزدیک شده مقاصد او می برد

و ضرور نیست که صاحب حاجت از عمل حاجت خود آگاه باشد تا ازان و همکار احتیاج خود را بآن بفهمد .

لک مرتبه حکیم شرق سید جمال الدین افغان به من گفت : « پدر مهر بان از جله جا حلتر بن حاصل ها است اگر پرسش مرتضی شهود به دانسته ترین طیبها رجوع می کند و اگر بداند که مانند علم جزی مفیدی موجود است اگرچه خودش ازان هیچ باخبر نباشد باز هم در اثر سخر پک چه می که به رنده گانی

بلکه وطن و قوم نزد ایشان عبارت از دلا ات می کنند با حفظ افیده و تاریخ ، و ترقی ، کار ، و عقبده ، و دین و خلق و میادت و یکمیع این ها . و برای همین چیز است که حرب هانموده خود را برای آن به قتل میدند .

محنتصر جواب مسلمان ما با چیزی که درگران ترقی کرده اند ترقی می کنند .

بر مسلمانها واجد است که مانند ملل غیر به مراتب ترقی بالا بر وند بعنی به وسیله جهاد بالمال و با الفس که خداوند در قران خود به کرات به آن اصر نموده است و اسرور آفرابه و قربانی موسوم می سازند .

چه برای مسلمان ها و برای هیچ از ملل خارجه نجات و ترقی نمکن نسبت مکر به قربانی و شاید شیخ محمد بیرونی عمران وغیره اشخاص که دایی ما را درین موضوع می پرسند گمان نموده با شنید با ایشان جواب خواهم داد که کلید ترقی خواندن نظر یات « این شتاین » در نسبت ویا درین اشیه « یا مکروه بات « باستور ، و یا اجرای کاری سیم به عوض موج های

تمام شد

مؤلف له بلا تیه فرانسوی

(۶۲)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل سی و دوم

مادام سان ژین امپراطور را مغلوب

میسازد

لوئیز عزیزم ! چقدر مرا دوست میدارد !

خانمها شما حقدا شتید هچیک لفظی درین

مکنوب نیست که ژالوز ترین تو هران را

مضطرب سازد ، همه پولتیک است و بس !

امپراطیریس همیشه بفکر من نیست ؟ ولی این

یک مسئله غیر مهم است . تنها یک حرف هم

در مکنوب او راجع به نپرگ تحریر نشده

است . امپراطیریس از پدر خودش خواهش

می کند که برای آنها فاصله دیگری انتخاب

کند ، زیرا حضور کونت در دربار من باعث

یاه سرائی بعضی از جراحت گردیده است .

آه ، دوشس من ترا گفتنه نمیتوانم که چقدر

مسعودم ! امپراطیر این را گفتنه و گوش

کازین را یک کش مضبوطی داد این گوش

کشی فتح او بود !

کاترین خودش را از چنگ او در ربوده

و گوش خودش را مالیده گفت ! اعلیحضرت

حال که اشتباه شمارفع شد امید میکنم حکم

خود را فسخ بفرمانیم و مسیو دو نپرگ را

امپراطور نعره زد ، مردی ! آیا او را
اینقدر زود تیر با ران کردید ؟ این عجله
بی جهت از بھر چیست ؟ شما کم از کم
باید منتظر فیصله رسمی کورت مار شال
حکمکه حری که می بو دید ؟ ساوا روی
اعلیحضرت ، اراده من هم همین بود
ولی اسیر قصد فرار را نموده و از در پچه
بیش چشم قراولیجان خودش را پرت نمود
خوش قسمتاه بعضی از سر بازان در باعث
بودند بحکم من و یابدون آن زبران حال
قرا موش کرد ام بد و تیر اندان ختنید
مرک او از طرف میتو فوشه که اتفاقاً
در آنجا حاضر بود تصدیق شده است !
فوشه قلعی نسوار در دست پیش آمد
گفت : اعلیحضرت تا این مرک اتفاقیست
ساوا روی مسیو فوشه تصدیق خواهد
کرد که این قضیه موافق عرض پنده
بظمور یو سنه و برای اینکه از مذاکرات
بی جهت و سکاندال بر کنار مانیم جسد
او بحکم مسیو فوشه بر داشته شده و از
اطراف عمارات دور بر داشته است ،
امپراطور نعره زد ! ای خاطر احقا
اکرم مسیو دونیر گر اکاردها اجا زه کریز
داده بود این کار تو نبوده که او را باز
میداشتی ؟

پشت ازا نک ساوا روی خودش را دفاع
کند فوشه مداخله کرده گفت :

اعلیحضرت حق باشماست یک و زیز
باید هچگاه از حقا بق چشم پوشی نکنند
که ز نیس یک دولت باید عامل ہتر بن

اعلیحضرت ، بعد ازان ؟

ناپلیون بعد ازان او را بدر شکه اش

رهنیائی کرده بگو که آزاد است ؟

اعلیحضرت افسوس میکنم که مسیو

دونپرگ مرده است !

یک صیدا از را هرو کلمات ناپلیون را

جواب داده ساوا روی فوشه و چند نفر

افسران دیگر بدفتر داخل شدند .

دوشس خیال میکنم که وقت آن رسیده که
تو باشوه خود ملحق شوی . مگر اینکه
خود او برای بدن تو مثل یک شوهر و فدار
میآید ،

کاترین بدون کدام حیا و یاری ای شوهر
خودش را به آغوش کشیده نموده زد
نپرک نجات یافت ؟ بواسطه این معامله
منحو سه فرا موش کرد و بودم نه بنو
بگویم امپراطور تمام خیالات طلاق

مرا از سر بدر کرده اند ؟
مار شال به نهایت متاثر گردیده گفت
اعلیحضرت از این صرحت بی پایان شما
کمال تشکر و امتنان را دارم ؟
امپراطور نایک تبریز گفت : له فیور

اگر تمام زنها مثل زن تو می بود ، رسم
طلاق در جهان معصوم میگردد .
ناپلیون بفکر اثبات وفاداری ما دی
لو عیز منون بود که ذکارت فوشه او
را از ریختن خون یک مرد یادگنداه باز
داشت از دنخ دوشس گرفته او را بایوسه
از لب های حشمت مدار خودش که یکی
از اعزاز مخصوص شاهانه بشمار میرفت
نواخته شب بخیر گفت .

(خاتمه)

فوشه رشته کلام خودش را ازدست نداده
گفت اعلیحضرت ام را اطاعت کردند پس
عرض کرده میتوانم که مسیو دونپرک نه
مرده است . درین زمینه ملعو ماتیکه مسیو
ساواری وزیر سابق پلپس بشما تقدیم نمودند
از حقیقت عاریست بلکه آقای نپرگ ناشتا
خودش را بایک اشتباہی صاف درسواسون
صرف میگنند ،

ناپلیون آقای وزیر من شمارا برقوه مدر که
تان تبریک میگویم . شهامتکلا تی را حل می
کنید که دیگران از درک آن نیز عاجز اند .
مگر بمن بگوئید - آیا شما کاملاً مตین
بودید که این حکم فسخ خواهد شد ؟

فوشه : تقریباً یقین داشتم درین عقیده
دوشس دانزخ نیز با من شریک بودند ؟
ناپلیون واي اگر من بر اعدام اسیر اصرار
می نمودم این مسئله اهمیت زیادی برای
شما میداشت ، زیرا نوع علانية اورا بفرار مک
نموده بودی ؟

فوشه : اعلیحضرت ام من آدمهای خودم را
هدا یت داده ام که اسیر خود شاز را تا اطلاع
ثانی من نگذارند که برود .

ناپلیون ! چه یک آدم شیطانی هستی ؟ تو
هر چز را پیش بینی میگنی ؟ این کلمات را
با یک طبیعت خوش گفت و بطرف مادام لا

مشاو رات باشد و بخشا بیشی که حق بگانه
او است . در موارد لازمه استعهال شود
اگر من هنور هم وزیر پلیس می بودم
اسیم را میگذاشتم که برود ، چند نفری
را در عقب او می گماشتم که اگر احضار
او ضروری می بود که فقار شده میتوانست
والابی کار خودش میرفت ؟
ناپلیون ! خبی افسوس است که تو بر
اقتدار نبستی ورنه چنین خبطه ها واقع
نمی شد !

فوشه ؟ پس اعلیحضرت را اطمینان
مید هم که بحیث بک وزیر پلیس مسئول
عمل کرده ام ؟ ناپلیون : مقصد را
فهمیدم ؟

فوشه ! چون متفق نمودم که ضرور کدام
اشتباهی واقع گردیده است و اگر این کار
واقع میگردد موجب مسئولیت بسا اشخاص
خواهد بود ، بنابران خود من مسئولیت هم
را بعهده گرفته سربازان را گفتم اهوا آتش
کشند نپرگ که خودش را بینا نه مرده
انداخته بود بدلست چند نفر سرباز دادم که
بسواسون او را همراهی کند ، سر بازان
تصور اینکه دوباره وزیر پلیس مقرر شده
ام .

ناپلیون که ازین فیصله خوشحال بود
صدارزد ، بلکه تو حالاهم وزیر پلیس
هستی ؟

